

ACHTERGROND · UITGELICHT

Boy Edgarprijs begeleidt Tony Roe op verdere pad van innovaties

Redactie JazzNu 29 juni 2024

Pianist Tony Roe krijgt de Boy Edgarprijs 2024. De jury van Nederlands belangrijkste onderscheiding op het gebied van jazz en geïmproviseerde muziek kent de prijs toe aan de 45-jarige musicus omdat hij ‘een unieke mix brengt van jazz en technologie, genre-overstijgend werkt en publieksbeleving een nieuwe dimensie geeft’. En daarmee is geen letter te veel gezegd.

Tony Roe is winnaar van de Boy Edgarprijs 2024.

Tony Roe is een musicus die zijn blik altijd op de toekomst richt. Hij is weliswaar opgeleid als klassiek- en jazzpianist, maar de carrière die hij nadien opbouwde wordt gekenmerkt door innovatieve vondsten op het gebied van computers, elektronica, modulaire synthesizers en interactieve beeldweergaven. Zijn werk met het trio Tin Men and the Telephone is daar een samengebond voorbeeld van. Op een theatrale manier transformeert Tin Men and the Telephone concerten in interactieve voorstellingen, waarin het publiek een belangrijke rol krijgt door interactief de muziek op het podium te manipuleren. De ‘partituren’ bestaan meestal uit geluiden uit het dagelijks leven, die door de drie musici in aangrijpende muziek worden omgezet.

Tony Roe is blij met de toekenning van de Boy Edgarprijs. “Ik vind het een leuke erkenning voor de alternatieve route die ik doorliep”, zegt hij. “De toekenning is zeker een verrassing, ik heb me er nooit mee bezig gehouden en toekenning nooit voor mogelijk gehouden. Toen ik twee weken geleden een telefoontje kreeg van het Fonds Podiumkunsten dacht ik dat ik werd gebeld vanwege een subsidie-aanvraag. Maar nee, krijg ik de Boy Edgarprijs.”

Tony Roe is een zwarte zwaan in het Nederlandse jazzlandschap. “Ik kom uit de traditie, maar kijk heel erg naar de toekomst van de muziek”, zei hij in een eerder interview met JazzNu. Hij is vooral geboeid geraakt door de free jazz uit de jaren zestig. Maar ook Fats Waller, de pianoreus uit de jaren dertig van de vorige eeuw, raakt hem. “Toen hoorde je veel meer entertainment, een element dat nu is verdwenen.” Misschien dat door dat ontbreken ook hiphop een inspiratiebron is...

Elektronica en toetsinstrumenten vormen de wereld van Tony Roe.

“Ik ben bezig met een zoektocht, een noodzakelijke zoektocht voor de muziek van nu”, zegt hij. Daarvoor zet hij de nieuwste instrumenten en communicatiemiddelen in: YouTube-video’s, apps, computers, modulaire software, noem maar op. En natuurlijk zijn piano waarvan hij zegt: “Het instrument staat volledig op zichzelf, een piano heeft verder niemand anders nodig. Je kunt er in alle stijlen op spelen, ze zijn allemaal even waardevol. Tegelijk is het frustrerend dat je niet alles van de piano kunt leren. Het is een goudmijn die je nooit kunt uitputten.”

Tony Roe heeft een grote voorliefde voor modern-klassieke muziek. Componisten als Messiaen – diens **Quatuor pour la fin du temps** is nog altijd een van zijn favoriete composities – Prokofjev en Ligeti zijn belangrijke inspiratiebronnen. “Ligeti is zo conceptueel”, mijmert hij. “Als je zijn concept wilt uitschrijven, ben je snel een jaar bezig. Toch werk ik ook zo. John Coltrane heeft zijn muziek volstrekt systematisch opgebouwd, hij is mijn held. Ongeacht wat mensen van hem verlangden, hij deed altijd altijd wat hij zelf wilde. Zulke mensen zijn er weinig geweest, de meesten reproduceren wat gewenst is. Soms moet dat als noodzaak. Ik wil graag de muziek uit het verleden spelen, maar niet nadoen. Je moet als musicus vooruit.”

Dat doet Tony Roe met Tin Men and the Telephone waarin hij wordt omringd door contrabassist Pat Cleaver en slagwerker Jamie Peet, en voorts met het project **Modular Piano**, waarin hij samen met audiovisueel kunstenaar Marcel Dierckx de piano laat aansturen door interactieve beeldprojecties en synthesizers. Tin Men and the Telephone zou je kunnen zien als voorloper voor alles waarmee hij nu bezig is. “De stap was niet zo groot. Ik wil steeds iets toevoegen aan de wereld van de kunst.”

Voor de toekomst gaat hij op de ingeslagen weg verder. “Met Tin Men and the Telephone hebben we een nieuw programma. We gaan er in november mee op tournee in Australië en Nieuw-Zeeland en nadien in Europa en natuurlijk Nederland. Verder ben ik bezig met AI, maar daar kan ik nog niets over zeggen. En voorts wil ik doorgaan met een modulaire solo, zoals die nog nooit in de markt is gezet.”

Tony Roe: “Ik vind de toekenning van de Boy Edgarprijs een leuke erkenning voor de alternatieve route die ik doorliep.”

Bij die plannen zal de 25.000 euro die aan de Boy Edgarprijs is verbonden, goed van pas komen. “Ik heb nog geen bestemming voor het geld. De coronapandemie was een moeilijke periode, ook de tijd erna. Het geld zou een carrière-boost kunnen zijn, want het is super kostbaar om de plannen die ik heb, nog te ontwikkelen.”

De Boy Edgarprijs 2024 wordt in december uitgereikt aan Tony Roe. De invulling van de avond is nog niet bekend. “Ik ben de laatste tijd superdruk geweest, heb nog niet zo kunnen laten landen hoe de avond dan gaat verlopen. Maar ik wil er wel iets bijzonders instoppen.”

De jury van de Boy Edgarprijs 2024 stond onder voorzitterschap van Cécile de Vos en werd verder gevormd muziekagent Mike Bindraban en de musici Bart Maris, Maite Hontelé, Corrie van Binsbergen, Bert van den Brink, Shishani Vranckx en Raluca Baicu. Naast het geldbedrag van 25.000 euro krijgt de winnaar de wisselsculptuur **John Coltrane** van Jan Wolkers.

RINUS VAN DER HEIJDEN

Foto's THOMAS HUISMAN